

ABECEDA DPH

- praktický průvodce pro začínající plátce
- průvodce komplexními registračními povinnostmi
- poskytnutí služeb vázaných na dovoz a vývoz zboží
- tuzemská plnění
- dovoz, vývoz
- obchodování mezi členskými státy
- zvláštní režim pro cestovní službu a pro obchodníky s použitým zbožím
- přenesení daňové povinnosti
- sazby daně
- kontrolní hlášení
- změny v sankčním systému
- zpracována novela daňového řádu k 1. 1. 2021

Jednotlivé kapitoly zpracovali:

Ing. Zdeněk Kuneš kapitoly 1., 2., 3.3 až 3.5, 4., 5., 6.1 až 6.3, 7 až 16, 17.13, 17.20, 18.1 až 18.3 (kromě obrázků, 18.1.8, 18.2.2.1 a 18.3.1)

Bc. Zdeněk Vondrák, DiS. kapitoly 3. až 3.2, 6.4 a 6.5, 17 (kromě 17.13 a 17.20), 18.1.8, 18.2.2.1, 18.3.1 a 18.4, 19, obrázky kapitoly 18

Veškeré grafy, ilustrace a časové osy, vzory daňových dokladů a CMR vycházejí z původní koncepce Ing. Jany Ledvinkové.

Případné zásadní legislativní změny, k nimž dojde v období mezi jednotlivými vydáními, budou ošetřeny formou vkládané aktualizace, která bude po dobu prodejnosti publikace volně ke stažení na www.anag.cz. Nutnost aktualizace posuzuje na základě legislativních změn výhradně autor ve spolupráci s nakladatelstvím. Aktualizace však v žádném případě nemohou nahradit nová vydání knihy.

Aktualizaci zašleme zdarma na vyžádání
anag@anag.cz, tel.: 585 757 411

OBSAH

Úvod.....	11
1. ZÁKLADNÍ POJMY PRO ÚČELY ZÁKONA O DPH	14
2. PŘEDMĚT DANĚ	34
2.1 Plnění, která jsou předmětem daně	36
2.2 Plnění, která jsou z předmětu daně vyčleněna za specifických podmínek	37
3. ZAHÁJENÍ PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI	39
3.1 Založení živnosti.....	39
3.2 Oznámení zahájení podnikání na Finančním úřadě	40
3.3 Dobrovolná registrace.....	43
3.4 Registrace osoby povinné k dani z titulu překročení obratu z podnikatelských aktivit.....	44
3.5 Registrace osoby povinné k dani z jiných důvodů než z titulu překročení limitu obratu 1 mil. Kč pro povinnou registraci k dani	49
3.5.1 Plátcí.....	49
3.5.2 Identifikované osoby	52
3.5.2.1 Identifikovaná osoba z titulu pořízení zboží z Evropské unie.....	52
3.5.2.2 Identifikovaná osoba z titulu přijetí poskytnutých služeb, dodání zboží s instalací nebo montáží, dodání zboží soustavami nebo sítěmi	54
3.5.2.3 Identifikovaná osoba z titulu poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH.....	55
3.5.2.4 Identifikovaná osoba z titulu poskytování služeb v rámci zvláštního režimu jednoho správního místa	56
3.5.2.5 Dobrovolná identifikace osoby povinné k dani v případě pořízení zboží z jiného členského státu	57
3.5.2.6 Dobrovolná identifikace osoby povinné k dani v případě přijetí služeb z jiného členského státu	58
4. PRAVIDLA PRO UPLATNĚNÍ NÁROKU NA ODPOČET DANĚ	59
4.1 Vznik nároku na odpočet daně	59
4.2 Podmínky pro možnost uplatnění nároku na odpočet daně	60
4.3 Oprava odpočtu daně.....	66
4.4 Oprava odpočtu daně v případě nedobytné pohledávky.....	68
4.5 Uplatnění nároku na odpočet v případech, kdy plátce použije přijaté plnění v poměrné výši	69
4.6 Uplatnění nároku na odpočet v případech, kdy plátce použije přijaté plnění částečně ke zdanitelným plněním a částečně k osvobozeným plněním bez nároku na odpočet daně v rámci ekonomické činnosti.....	71
4.7 Krácení odpočtu daně u plátce jak podle § 75 ZDPH – poměrným koeficientem, tak krácícím koeficientem podle § 76 ZDPH.....	74
4.8 Uplatnění nároku na odpočet daně z úplaty před pořízením dlouhodobého majetku, u kterého má plátce nárok na odpočet daně v krácené výši	75
4.9 Stanovení krácícího koeficientu v případě, že plátce poprvé v průběhu roku začne uskutečňovat osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně.....	75
4.10 Vyrovnání odpočtu daně	76
4.11 Úprava odpočtu daně.....	78
4.11.1 Úprava odpočtu daně u dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností....	81
4.11.2 Úprava odpočtu u dlouhodobého majetku v dalších případech.....	82
4.11.3 Úprava odpočtu daně při dodání dlouhodobého majetku	83
4.11.4 Úprava odpočtu daně u dodání nemovité věci, na které byla provedena významná oprava	83

4.11.5	Úprava odpočtu daně v případě zničení, ztráty, či odcizení dlouhodobého majetku	85
4.12	Nárok na odpočet daně při registraci a zrušení registrace	85
4.12.1	Nárok na odpočet daně při registraci	85
4.12.2	Nárok na odpočet daně stávajícího plátce, který hodlá zrušit registraci plátce	87
4.12.3	Úprava odpočtu daně u obchodního majetku v případě úmrtí plátce	88
5.	UPLATŇOVÁNÍ DANĚ U SPOLEČNÍKŮ SPOLEČNOSTI OD 1. 1. 2019	89
5.1	Změny	89
5.2	Stanovení obratu	89
5.3	Zrušení registrace	90
5.4	Povinnosti společníka	90
5.4.1	Společníci jednají s odběratelem plnění každý vlastním jménem a na svůj účet	91
5.4.2	S odběratelem plnění jedná jeden společník vlastním jménem na svůj účet a na účet ostatních společníků	91
5.4.3	Vystavování daňových dokladů	95
5.4.4	Vedení evidencí	96
5.5	Nárok na odpočet	96
5.5.1	Při uplatňování nároku na odpočet daně postupuje každý společník samostatně	97
5.5.2	S dodavatelem plnění jedná jeden společník vlastním jménem na svůj účet a na účet ostatních společníků	97
5.6	Jiný účel založení	98
5.7	Vystoupení společníka ze společnosti	98
5.8	Zánik společnosti	98
5.9	Vložení majetku do společnosti	99
5.10	Vrácení vloženého majetku při zániku členství společníka nebo při zániku společnosti	99
6.	PRAVIDLA PRO VYSTAVOVÁNÍ DAŇOVÝCH DOKLADŮ	100
6.1	situace, kdy je plátce povinen vystavit daňový doklad	100
6.2	Náležitosti daňového dokladu	102
6.3	Daňové doklady	110
6.3.1	Zjednodušený daňový doklad	110
6.3.2	Splátkový kalendář	110
6.3.3	Platební kalendář	111
6.3.4	Souhrnný daňový doklad	112
6.3.5	Doklad o použití	115
6.3.6	Daňový doklad při dovozu	117
6.3.7	Daňový doklad při vývozu	117
6.3.8	Daňový doklad při dražbě a při prodeji mimo dražbu	117
6.4	Zajištění věrohodnosti původu, neporušenosti obsahu a čitelnosti daňového dokladu	117
6.5	Obecné ustanovení o uchovávání daňových dokladů	120
6.5.1	Elektronické uchovávání daňových dokladů	121
7.	STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ	122
7.1	Základ daně u bezúplatných plnění	124
7.2	Základ daně ve zvláštních případech	129
7.3	Výpočet daně u dodání zboží a poskytnutí služby	130
7.4	Základ daně a výše daně při uskutečnění zdanitelného plnění, pokud vznikla povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním tohoto zdanitelného plnění	131

8.	OPRAVA ZÁKLADU DANĚ	134
8.1	Plátce opraví základ daně	134
8.2	Oprava základu daně v případě reorganizace	135
8.3	Kdy se oprava základu daně považuje za samostatné zdanitelné plnění	135
8.4	Povinnost vystavit opravný daňový doklad	135
8.5	Povinnost opravný daňový doklad odeslat	136
8.6	Zdaňovací období, ve kterém plátce uvede opravu základu daně do daňového přiznání	136
8.7	Uplatnění sazby daně a kurzu	137
8.8	Lhůta pro provedení opravy základu daně	137
8.9	Oprava základu daně po tříleté lhůtě	138
8.10	Oprava základu daně v případě, že nedojde k převedení vlastnického práva na uživatele	138
8.11	Oprava základu daně v ostatních případech	139
8.12	Bonusy a skonta	139
8.12.1	Nepřímé bonusy	142
8.12.2	Nepřímé bonusy od osoby registrované k dani v Evropské unii	143
8.12.3	Příjemce bonusu, který je třetí osobou a není součástí řetězce	144
8.13	Oprava výše daně	144
8.13.1	Chybné zvýšení daně na výstupu	145
8.13.2	Chybné snížení daně na výstupu	145
8.13.2.1	Opravný daňový doklad	146
8.14	Oprava základu daně v případě nedobytné pohledávky	150
8.14.1	Věřitel je oprávněn provést opravu základu daně v případě nedobytné pohledávky	150
8.14.2	Další opravy základu daně	150
8.14.3	Opravu základu daně u nedobytné pohledávky nelze provést	151
8.14.4	Lhůta, po kterou je možné provést opravu základu daně u nedobytné pohledávky	151
8.14.5	Výše opravy základu daně v případě nedobytné pohledávky	152
8.14.6	Změna výše opravy základu daně určené kvalifikovaným odhadem	152
8.14.7	Dodatečná oprava základu daně v případě nedobytné pohledávky	152
8.14.8	Zrušení opravy základu daně v případě nedobytné pohledávky	153
8.14.9	Opravné daňové doklady v případě nedobytné pohledávky	153
8.14.10	Opravy základu daně v případě nedobytné pohledávky jako samostatné zdanitelné plnění	154
8.14.11	Stanovení sazby daně a kurzu	154
9.	SAZBY DANĚ	155
9.1	Sazby daně, výpočet	161
9.2	Problematika sazeb DPH ve zdravotnictví	163
9.3	Opravy, rekonstrukce a modernizace dokončené stavby pro bydlení nebo dokončené stavby pro sociální bydlení	164
9.3.1	Stavba pro bydlení	164
9.3.1.1	Stavba rodinného domu, stavba bytového domu	165
9.3.2	Stavby pro sociální bydlení	172
9.4	Uplatnění daně z přidané hodnoty u nové výstavby	174
9.4.1	Výstavba bytového domu pro sociální bydlení	174
9.4.2	Výstavba rodinného domu pro sociální bydlení	174
9.4.3	Výstavba obytného prostoru pro sociální bydlení	175
9.4.4	Výstavba ostatních staveb pro sociální bydlení	177
9.4.5	Jiná stavba (dříve „příslušenství“ stavby pro sociální bydlení)	177
9.4.6	Změna stavby nebo prostoru na stavbu pro sociální bydlení	177

9.5	Sazba daně u dodání stavby pro sociální bydlení.....	178
9.5.1	První snížená sazba daně.....	178
9.5.2	Základní sazba daně.....	178
9.6	Dodání nemovité věci	178
9.6.1	Osvobození od daně.....	178
9.6.2	Stavební pozemek	179
9.6.3	Dodání vybrané nemovité věci osvobozené od daně	180
9.6.4	Dodání práva stavby	180
9.6.5	Dodání jednotky.....	181
9.6.6	Volba pro uplatnění daně	181
9.7	Nájem nemovité věci	182
9.7.1	Nájem vybraných nemovitých věcí osvobozený od daně.....	182
9.7.2	Krátkodobý nájem	183
9.7.2.1	Nájem zařízení bytu.....	184
9.7.2.2	Nájem prostor k parkování vozidel	184
9.7.2.3	Poskytnutí ubytovacích služeb, které odpovídají číselnému kódu klasifikace produkce CZ-CPA 55	184
10.	DODÁNÍ ZBOŽÍ	188
10.1	Dodání zboží.....	188
10.1.1	Dodání zboží prostřednictvím komisionáře.....	188
10.1.2	Dodání zboží s povinností nebo možností odkupu.....	189
10.1.3	Použití zboží pro účely nesouvisející s ekonomickou činností plátce.....	190
10.1.4	Majetek vytvořený vlastní činností.....	190
10.1.5	Dodání vratného obalu	192
10.1.6	Za dodání zboží se nepovažuje	194
10.2	Stanovení místa plnění u dodání zboží.....	195
10.2.1	Dodání zboží bez odeslání nebo bez přepravy	195
10.2.2	Dodání zboží s odesláním nebo s přepravou	195
10.2.3	Plnění v řetězci s jedinou přepravou zboží v rámci EU	196
10.2.4	Dodání zboží s instalací nebo s montáží	197
10.2.5	Dodání nemovité věci	197
10.3	Vznik povinnosti přiznat daň při dodání zboží a poskytnutí služby	198
10.3.1	Povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním zdanitelného plnění.....	198
10.3.2	Den, kterým se považuje dodání zboží za uskutečněné	199
10.3.2.1	Dodání zboží	199
10.3.2.2	Dodání nemovité věci.....	200
10.3.2.3	Dodání tepla, chladu, elektřiny, plynu, vody, odstranění odpadních vod, poskytování telekomunikačních služeb a při přepravě a distribuci plynu nebo při přenosu a distribuci elektřiny	200
10.3.2.4	Poskytnutí služby v přímé souvislosti s nájmem nemovité věci	200
10.3.2.5	Uskutečnění zdanitelného plnění prostřednictvím prodejních automatů	201
10.3.2.6	Uskutečnění zdanitelného plnění u dílčích plnění	201
10.3.2.7	Uskutečnění zdanitelného plnění s místem plnění v tuzemsku po dobu delší než 12 měsíců.....	201
10.3.2.8	Uskutečnění plnění osvobozených od daně	202
10.3.2.9	Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň při dodání zboží a poskytnutí služby osobou neusazenou v tuzemsku	202
10.3.2.10	Uskutečnění plnění a povinnost přiznat plnění při dodání zboží a poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko.....	203

11. POSKYTNUTÍ SLUŽBY	204
11.1 Poskytnutí služby	204
11.1.1 Poskytnutí služby pro účely nesouvisející s uskutečňováním ekonomických činností plátce	205
11.2 Stanovení místa plnění u služeb	205
11.2.1 Poskytnutí služby osobě povinné k dani	206
11.2.2 Poskytnutí služby osobě nepovinné k dani	208
11.2.3 Poskytnutí služby osobě povinné k dani, která má sídlo nebo provozovnu ve třetí zemi	208
11.2.4 Výjimky ze základního pravidla pro stanovení místa plnění při poskytnutí služby	209
11.2.4.1 Místo plnění při poskytnutí služby vztahující se k nemovité věci	209
11.2.4.2 Místo plnění při poskytnutí přepravy osob	212
11.2.4.3 Místo plnění při poskytnutí služby v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání a zábavy	213
11.2.4.4 Místo plnění při poskytnutí stravovací služby	214
11.2.4.5 Místo plnění při poskytnutí nájmu dopravního prostředku	216
11.2.4.6 Místo plnění při poskytnutí služby zprostředkovatelem osobě nepovinné k dani	219
11.2.4.7 Místo plnění při poskytnutí služby přepravy zboží osobě nepovinné k dani	220
11.2.4.8 Místo plnění při poskytnutí služby přímo související s přepravou zboží a služby oceňování movité hmotné věci a práce na movité hmotné věci osobě nepovinné k dani	221
11.2.4.9 Místo plnění při poskytnutí služeb osobě nepovinné k dani do třetí země	222
11.2.4.10 Místo plnění při poskytnutí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby osobě nepovinné k dani	222
11.3 Poukaz	223
11.3.1 Jednoúčelový poukaz	224
11.3.2 Víceúčelový poukaz	226
12. OBCHODOVÁNÍ MEZI ČLENSKÝMI STÁTY	227
12.1 Pořízení zboží z jiného členského státu	227
12.1.1 Stanovení místa plnění při pořízení zboží z jiného členského státu	228
12.1.2 Stanovení základu daně	229
12.1.3 Uskutečnění zdanitelného plnění a povinnost přiznat daň při pořízení zboží z jiného členského státu	229
12.2 Dodání zboží	231
12.2.1 Dodání zboží do jiného členského státu osvobozené od daně	231
12.2.1.1 Přemístění zboží plátcem z tuzemska do jiného členského státu	233
12.2.1.2 Dodání nových dopravních prostředků do jiného členského státu	234
12.2.2 Uskutečnění plnění a povinnost přiznat daň při dodání zboží do jiného členského státu	234
12.2.2.1 Dodání zboží do jiného členského státu, na které se nevztahuje osvobození od daně s nárokem na odpočet daně	234
12.2.2.2 Uskutečnění plnění a povinnost přiznat plnění při dodání zboží do jiného členského státu osvobozeném od daně	235
12.2.2.3 Daňový doklad při dodání zboží do jiného členského státu	238
12.3 Zasílání zboží	240
12.4 Zjednodušený postup při dodání zboží uvnitř území Evropské unie formou třístranného obchodu	242
12.5 Dodání a pořízení zboží s použitím přemístění zboží v režimu skladu uvnitř území Evropské unie	244

13. DOVOZ ZBOŽÍ	248
13.1 Předmět daně	248
13.2 Správce daně	248
13.3 Místo plnění	248
13.4 Co se rozumí dovozem zboží	249
13.5 Uskutečnění plnění a povinnost přiznat nebo zaplatit daň při dovozu zboží	249
13.6 Zpětná registrace plátce	251
13.7 Daňový doklad	251
13.8 Základ daně a výpočet daně při dovozu zboží	252
13.9 Osvobození od daně při dovozu zboží	253
13.10 Osvobození od daně při dovozu zboží v osobních zavazadlech cestujícího nebo člena posádky letadla a při dovozu pohonných hmot cestujícím	254
13.10.1 Příležitostný dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujícího	254
13.10.2 Podmínky dovozu zboží cestujícím v letecké dopravě	254
13.10.3 Tabákové výrobky	254
13.10.4 Alkohol a alkoholické nápoje	255
13.10.5 Dovoz zboží při výkonu práce členem posádky letadla	255
13.10.6 Dovoz pohonných hmot	255
13.11 Osvobození od daně při dovozu zboží, které je přepraveno ze třetí země, a ukončení odeslání nebo přepravy tohoto zboží je v jiném členském státě a dodání tohoto zboží do jiného členského státu je osvobozeno od daně	255
13.11.1 Dovoz zboží podle § 71g ZDPH	255
14. VÝVOZ ZBOŽÍ	258
14.1 co se rozumí Vývozem zboží	258
14.2 Osvobození od daně při vývozu zboží	258
14.3 Daňový doklad	259
14.4 Povinnost přiznat uskutečnění vývozu zboží	259
15. OSVOBOZENÍ POSKYTNUTÍ SLUŽEB VÁZANÝCH NA DOVOZ ZBOŽÍ A VÝVOZ ZBOŽÍ	261
15.1 Služby přímo vázané na vývoz zboží	261
15.1.1 Poskytnutí přepravní služby při vývozu zboží prostřednictvím spediční společnosti	262
15.2 Poskytnutí služby při dovozu zboží	263
15.3 Doložení uskutečňování přepravy při dovozu zboží nebo vývozu zboží	264
15.4 Kam uvedeme v daňovém přiznání	264
16. ZVLÁŠTNÍ REŽIMY	266
16.1 Zvláštní režim pro obchodníky s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a starožitnostmi	266
16.1.1 Kdo je Obchodníkem	266
16.1.2 Zvláštní režim může použít obchodník	266
16.1.3 Základ daně	267
16.1.4 Nárok na odpočet daně	268
16.1.5 Použití zvláštního režimu při dodání zboží do jiného členského státu	268
16.1.6 Daňový doklad	268
16.2 Zvláštní režim pro cestovní službu	270
16.2.1 Kdy je plátce povinen použít zvláštní režim	270
16.2.2 Co se rozumí cestovní službou	270
16.2.3 Stanovení základu daně	271
16.2.4 Místo plnění	273

16.2.5	Povinnost přiznat daň	273
16.2.6	Osvobození od daně	274
16.2.7	Nárok na odpočet daně	275
16.2.8	Povinnost vystavit daňový doklad	275
16.2.9	Vlastní služby	275
16.2.10	Vedení evidence	276
16.2.11	Kam uvedeme v daňovém přiznání a v kontrolním hlášení.....	276
16.3	Režim přenesení daňové povinnosti	276
16.3.1	Obecná pravidla pro uplatnění dph u režimu přenesení daňové povinnosti....	276
16.3.1.1	Povinnost přiznat a zaplatit daň	276
16.3.1.2	Režim přenesení daňové povinnosti se nepoužije.....	277
16.3.1.3	Povinnost plátce, příjemce zdanitelného plnění	277
16.3.1.4	Postup při pozdní registraci plátce	277
16.3.1.5	Zavedení režimu přenesení daňové povinnosti na nové komodity	278
16.3.1.6	Právní fikce „dobrá víra“	278
16.3.1.7	Den uskutečnění zdanitelného plnění	279
16.3.1.8	Daňový doklad, základ daně	279
16.3.1.9	Nárok na odpočet daně	280
16.3.1.10	Kam uvedeme v daňovém přiznání a v kontrolním hlášení	280
16.3.2	Rozdělení režimu přenesení daňové povinnosti	281
16.3.3	Trvalé použití režimu přenesení daňové povinnosti.....	282
16.3.3.1	Dodání zlata	282
16.3.3.2	Dodání zboží uvedeného v příloze č. 5 k zákonu o DPH	282
16.3.3.3	Dodání nemovité věci.....	282
16.3.3.4	Poskytnutí stavebních nebo montážních prací	282
16.3.3.5	Použití režimu přenesení daňové povinnosti v ostatních případech.....	283
16.3.4	Dočasné použití režimu přenesení daňové povinnosti	284
16.3.4.1	Dodání zboží nebo poskytnutí služeb uvedených v příloze č. 6 k zákonu o DPH.....	284
16.3.4.2	Mechanismus rychlé reakce	285
16.3.5	Závazné posouzení	285
16.3.6	Režim přenesení daňové povinnosti se nepoužije	285
17.	SPRÁVA DANĚ Z PŘIDANÉ HODNOTY	286
17.1	Základní pojmy pro účely daňového řádu	286
17.2	Místní příslušnost.....	287
17.3	Postup před zahájením podnikání	289
17.4	Daňová informační schránka	290
17.5	Datová schránka.....	308
17.6	Registrace	309
17.7	Obrat.....	311
17.8	Zdaňovací období	312
17.9	Evidence pro účely DPH.....	313
17.10	Zvláštní ustanovení o evidenci pro účely DPH	314
17.11	Záznamní povinnost	315
17.12	Daňové přiznání a splatnost daně	315
17.12.1	Daňová přiznání ve zvláštních případech	317
17.12.1.1	Daňové přiznání při rozhodnutí o úpadku	317
17.12.2.2	Daňové přiznání při úmrtí poplatníka	317
17.13	Souhrnné hlášení.....	317
17.13.1	Souhrnné hlášení detailně	318
17.13.2	Změna souhrnného hlášení ze čtvrtletní povinnosti na měsíční	321
17.13.3	Oprava základu daně podle § 42 ZDPH ve vazbě na souhrnné hlášení	322

17.14 Zvláštní ustanovení o zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň	322
17.15 Nesprávné uvedení daňové povinnosti za jiné zdaňovací období.....	324
17.16 Sankce podle daňového řádu.....	325
17.17 Vracení nadměrného odpočtu	331
17.18 Záloha na daňový odpočet.....	331
17.19 Zrušení registrace	332
17.19.1 Zrušení registrace plátce z moci úřední	332
17.19.2 Nespolehlivý plátce	333
17.19.3 Nespolehlivá osoba.....	334
17.19.4 Zrušení registrace plátce na žádost.....	335
17.19.5 Společná ustanovení o zrušení registrace na žádost	335
17.19.6 Zrušení registrace identifikované osoby na žádost	336
17.19.7 Zrušení registrace identifikované osoby z moci úřední	336
17.20 Ručení.....	337
17.20.1 Ručení oprávněného příjemce.....	337
17.20.2 Ručení příjemce zdanitelného plnění	337
17.20.2.1 Úplata poskytnutá bezhotovostním převodem na účet vedený poskytovatelem platebních služeb mimo tuzemsko	338
17.20.2.2 Úplata poskytnutá bezhotovostním převodem na nezveřejněný účet ...	338
17.20.2.3 Úplata poskytnutá zcela nebo zčásti virtuální měnou	339
17.20.2.4 Zdanitelné plnění přijaté od nespolehlivého plátce.....	339
17.20.2.5 Nákup pohonných hmot od plátce, který není registrován v registru distributorů pohonných hmot.....	341
17.21 Zvláštní způsob zajištění daně.....	342
17.22 Návod na vytvoření disponibilního účtu	343
17.23 Zvláštní způsob zajištění daně ve vazbě na účetnictví.....	343
18. KONTROLNÍ HLÁŠENÍ.....	345
18.1 Podávání kontrolního hlášení.....	345
18.1.1 Kdo je povinen podat.....	345
18.1.2 Kdo nepodává kontrolní hlášení	345
18.1.3 co se do kontrolního hlášení neuvádí	346
18.1.4 Způsob podání kontrolního hlášení	346
18.1.5 Lhůty pro podávání kontrolního hlášení.....	346
18.1.6 Způsob vyplnění údajů do kontrolního hlášení	347
18.1.7 Identifikační údaje.....	347
18.1.8 Zplnomocnění k podávání kontrolního hlášení	348
18.1.9 Druhy kontrolního hlášení	350
18.2 Vykazování oprav	351
18.2.1 Nesprávné uvedení daně za jiné zdaňovací období	351
18.2.2 Sankce a prominutí pokuty.....	352
18.2.2.1 Prominutí pokuty	353
18.3 Výzva k podání řádného kontrolního hlášení nebo následného kontrolního hlášení	354
18.3.1 Doručování výzvy ke kontrolnímu hlášení.....	354
18.4 Jak vyplňovat kontrolní hlášení	355
19. EVIDENCE TRŽEB A DPH.....	367
PŘÍLOHOVÁ ČÁST	369

ÚVOD

Publikaci Abeceda DPH lze použít jako průvodce pro začínající podnikatele nebo podnikatele, kteří dosud neměli povinnost registrovat se k dani z přidané hodnoty.

Kniha je mj. aktualizována o novely zákona o DPH přijaté v roce 2020. Jedná se o změny sazeb daně a novelu zákona o DPH č. 343/2020 Sb. a o změny účinné k 1. 1. 2021.

Novelou zákona o DPH účinnou ke dni 1. 9. 2020 byla upravena především tato problematika:

- plnění v řetězci s jedinou přepravou zboží v rámci EU,
- nový režim skladu (call-off stock),
- uskutečnění plnění a povinnost přiznat plnění při dodání zboží do jiného členského státu osvobozeném od daně,
- hmotněprávní podmínky pro osvobození při dodání zboží do jiného členského státu,
- prokázání odeslání nebo přepravy zboží do jiného členského státu,
- úprava zvláštního režimu pro cestovní službu – úprava od 1. 1. 2022:
 - zrušení globální marže,
 - nová povinnost přiznat daň z úplaty přijaté před uskutečněním cestovní služby,
 - zrušení letecké přepravy za poskytnutou službu ve třetí zemi.

V publikaci jsou uvedeny všechny změny sazeb daně pro rok 2020 a je uveden způsob vyúčtování záloh u tepla, dodání vody, vodného a stočného a u úklidových služeb. Od 1. 1. 2021 se zásadně mění problematika možnosti uplatnění daně při nájmu nemovitých věcí.

Je také doplněna o informace GŘŘ, kterými je upřesněn výklad důležitých změn provedených v zákoně o DPH. Dále jsou v knize uvedeny výklady zákona o DPH uzavřené na základě jednání Ministerstva financí ČR a Komory daňových poradců a další změny.

Pro společnosti je uveden postup pro správné uplatňování DPH.

Dále je upřesněno, jak postupovat v případech nedoložených ztrát, zničení nebo odcizení obchodního majetku. Rovněž je vysvětleno, co se rozumí institutem „nespolehlivá osoba“, a na příkladech je uvedeno, kdy vzniká plátců povinnost přiznat daň při poskytování různých poukazů a voucherů.

Samostatná kapitola je věnována problematice uplatnění DPH u nemovitých věcí, je řešeno správné uplatnění sazeb daně u rekonstrukce a oprav staveb pro bydlení a nová výstavba. Dále je řešena problematika dodání nemovité věci, vymezení stavebního pozemku a je vysvětlen rozdíl mezi nájmem a ubytovací službou.

Na příkladech je názorně vysvětlena problematika správného uplatnění daně u služeb vázaných na vývoz nebo dovoz zboží.

V knize jsou vysvětleny všechny případy, při jejichž poskytnutí se použije režim přenesení daňové povinnosti. Rovněž je zde uvedeno, jak postupovat v případě, kdy se osoba povinná k dani neregistrovala včas za plátce a zpětně nepoužije režim přenesení daňové povinnosti.

Publikace sleduje jednotlivé kroky podnikatele při zahájení jeho podnikatelských aktivit a postup v případě splnění podmínky podle zákona o DPH pro povinnost

registrovat se k dani. Povinnosti zvlášť v oblasti první registrace a následky, pokud je podnikatel nesplní, jsou doplněny příslušnými sankcemi nejen z hlediska zákona o DPH, ale i z hlediska obecné správy daní podle daňového řádu.

Tyto specifické povinnosti podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jsou detailně rozvedeny specialistou na správu daní. Dozvíte se o všech úskalích při podávání daňových přiznání a dalších podání v případě, že nebudou splněny lhůty podle zákona o DPH a daňového řádu, tj. při podávání dodatečných daňových přiznání či podávání daňových tvrzení při zpětné registraci k DPH.

V knize se také seznámíte s tím, jak komunikovat se správcem daně, a to především elektronicky, vysvětlena jsou rovněž elektronická podání, protože povinná elektronická forma podání se týká stále širšího okruhu podnikatelů. Rovněž problematice formátu, v jakém mají být formulářová tvrzení podávána správci daně, je věnována pozornost.

Publikace provede podnikatele nejen jeho povinnostmi při podnikání s místem plnění v tuzemsku, ale i v případě, že své aktivity rozvine v rámci obchodování se zeměmi Evropské unie, případně s třetími zeměmi.

Kniha je koncipována jako výklad jednotlivých situací v podnikatelském životě plátce, v každé kapitole jsou uvedeny odkazy na ustanovení zákona o DPH, případně daňového řádu nebo nového občanského zákoníku, kde si může plátce ustanovení podrobně prostudovat.

U jednotlivých řešených oblastí jsou uvedeny praktické příklady a v případě potřeby i grafické znázornění komentované problematiky.

Rád bych poděkoval paní Ing. Janě Ledvinkové, která stála u zrodu této publikace a byla bohatým zdrojem námětů při sestavování původní koncepce knihy.

leden 2020

Ing. Zdeněk Kuneš

1. ZÁKLADNÍ POJMY PRO ÚČELY ZÁKONA O DPH

§ 3 a § 4 ZDPH Pro budoucího plátce je nezbytné, aby si osvojil alespoň **základní pojmy**, se kterými zákon o DPH pracuje. Uvádíme zde některé základní pojmy, s nimiž se podnikatel, budoucí plátce, případně identifikovaná osoba, může v praxi setkat.

V případě, že podnikatel obchoduje se zahraničím, musí si osvojit pojmy „tuzemsko“, „členský stát EU“, „území Evropské unie“ a „třetí země“.

Tuzemsko

Tuzemsko je území České republiky.

Členský stát

Členským státem je území členského státu Evropské unie s výjimkou jeho území, na které se nevztahuje Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie.

Území Evropské unie

Územím Evropské unie je území stanovené příslušným právním předpisem Evropské unie. Jedná se o souhrn území členských států, které jsou vyjmenovány v čl. 299 Smlouvy o založení Evropského společenství. Zde je stanoveno, na které země se smlouva vztahuje, a naopak, na které země nebo na která území členských států se vztahuje jen v omezené míře, a tudíž se na ně pohlíží jako na třetí země (např. Kanárské ostrovy, které jsou územím Španělska, ale pro účely zákona o DPH se na ně pohlíží jako na třetí země).

Třetí země

Třetí zemí je území mimo území Evropské unie (např. Švýcarsko, Rusko, Japonsko, USA, Ukrajina, Turecko, Srbsko, Albánie, Bosna i Hercegovina a další).

Za třetí zemi se považuje také území Severního Kypru.

Úplata

§ 4 odst. 1
písm. a) ZDPH

Úplatou je částka v peněžních prostředcích nebo hodnota nepeněžitého plnění, které jsou poskytnuty v přímé souvislosti s plněním.

Součástí úplaty je také dotace k ceně, kterou se pro účely DPH rozumí přijaté finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu, z rozpočtů územních samosprávných celků, státních fondů, z grantů přidělených podle zvláštního zákona, z rozpočtu cizího státu, z grantů Evropské unie či podle obdobných programů, pokud je příjemci dotace stanovena povinnost poskytovat plnění se slevou z ceny a výše slevy se váže k jednotkové ceně plnění.

Za dotaci k ceně se nepovažuje zejména dotace k výsledku hospodaření a na pořízení dlouhodobého hmotného a dlouhodobého nehmotného majetku.

Dotace k ceně vstupuje do základu daně, a představuje tak specifický druh úplaty, případně tvoří část poskytnuté celkové úplaty.

Úplata je obvykle poskytnuta v bankovkách, mincích nebo bezhotovostně.

Úplata však může být poskytnuta i nepeněžním plněním, ovšem vždy musí jít o úplatu poskytnutou v přímé souvislosti s předmětem daně, např. úplata formou obilí v zemědělství za odpracované hodiny.

Plátce A poskytne použitý osobní automobil plátcí B, který mu poskytne službu tím, že zpracuje a umístí reklamu v prostorách své firmy. Jedná se o bezúplatné plnění. Oba plátcí musí svoje plnění ocenit v penězích a odvést DPH, jako by k úplatě došlo.

V praxi může dojít také k zápočtu úplat za poskytnutá plnění, kdy si plátcí navzájem poskytnou plnění za sjednanou cenu a vystaví daňové doklady (faktury) a úplaty si vzájemně započítají na účtech závazků a pohledávek. Tento případ není nepeněžním plněním.

Pojem „daň“ a „daňová povinnost“ je nutno chápat ve vazbě na daňový řád.

§ 2 odst. 3
a 4 DŘ

Daňová povinnost

Daňová povinnost představuje všechna práva a povinnosti subjektu vztahující se k dani. Daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající.

Daň

Daň je peněžitým plněním.

Daň na výstupu

Daně na výstupu se rozumí daň uplatněná plátcem za zdanitelné plnění podle § 13 až § 20 ZDPH (dodání zboží, poskytnutí služby, pořízení zboží z jiného členského státu, zjednodušený postup při dodání zboží uvnitř území Evropské unie formou třístranného obchodu, dodání a pořízení nových dopravních prostředků uvnitř území Evropské unie, dovoz zboží) nebo z přijaté úplaty vztahující se k tomuto plnění.

§ 4 odst. 1
písm. c) ZDPH

Nadměrný odpočet

Nadměrným odpočtem je daň odpovídající rozdílu mezi daní na výstupu a odpočtem daně za zdaňovací období v případě, že daň na výstupu je nižší než odpočet daně (tzn. i nadměrný odpočet je považován za „daň“).

§ 4 odst. 1
písm. d) ZDPH

Vlastní daň vzniká, pokud daň na výstupu převyšuje daň na vstupu.

Plátce prodal zboží za 20 000 Kč a DPH 4 200 Kč a ve stejném zdaňovacím období pořídil službu za 5 000 Kč a DPH 1 050 Kč.

Výsledkem v daném zdaňovacím období je vlastní daňová povinnost ve výši 3 150 Kč.

Daň na výstupu (povinnost daň zaplatit) 4 200 Kč.

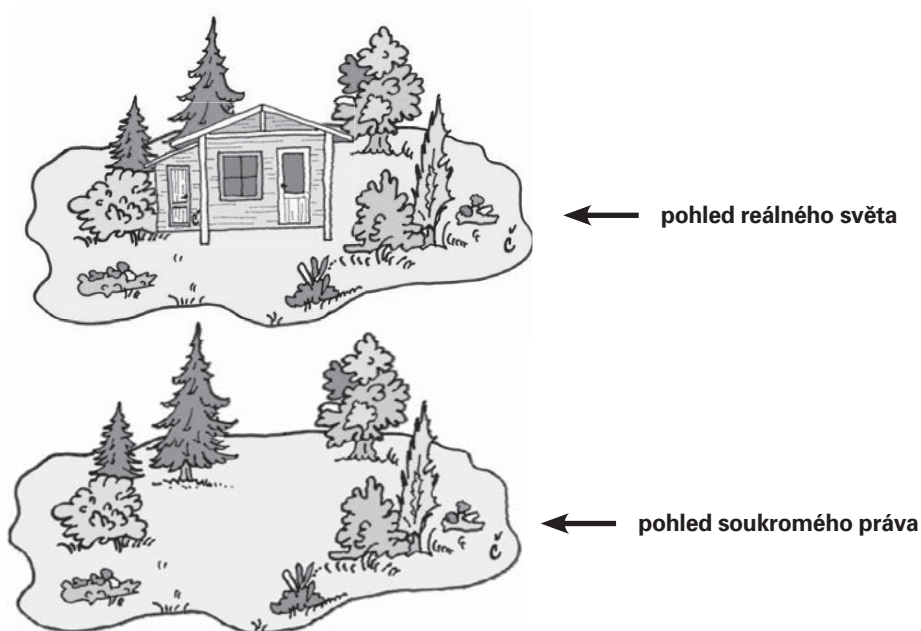
Daň na vstupu (právo nárokovat odpočet od státu) -1 050 Kč.

Povinnost odvodu státu (vlastní daň) 3 150 Kč.

„Osoby“, se kterými se v zákoně o DPH setkáme:

➤ **Osoba registrovaná k dani** – tato definice se obecně vztahuje na osoby, kterým bylo přiděleno daňové identifikační číslo pro obchodování mezi členskými státy. V tuzemsku se tedy vztahuje na plátce a identifikované osoby.

§ 4 odst. 1
písm. f) ZDPH

Kategorie věcí:

VĚCI	HMOTNÉ	ovladatelná část vnějšího světa s povahou samostatného předmětu – § 496 OZ
	NEHMOTNÉ	Práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty • pohledávky • předmět práva, tj. pozemek a právo k němu (zástavní právo, spoluvlastnický podíl atd.)
	NEMOVITÉ	§ 498 OZ a) pozemek, b) podzemní stavby, které neslouží jako příslušenství; jsou to podzemní garáže se samostatným účelovým určením a věcná práva k nim, podzemní tunel, metro), c) práva, která za nemovitost prohlásí zákon, d) věci, o kterých zákon prohlásí, že nejsou součástí pozemku a nelze je přenést, e) věci, o kterých zákon prohlásí, že jsou nemovitostmi.
	MOVITÉ	veškeré věci ostatní, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou věci movité (např. podíl na obchodní korporaci)

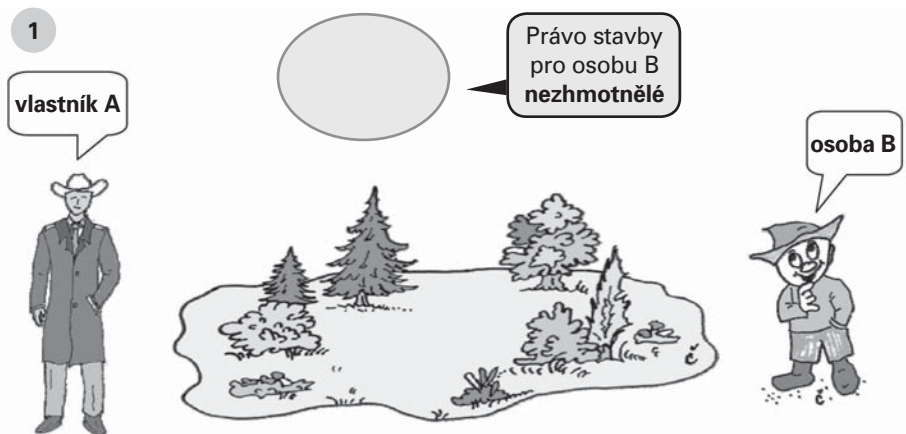
Právo stavby

Právo stavby je právo, které umožňuje stavět na cizím pozemku, nebo právo mít stavbu na cizím pozemku. Půjde vždy o právo věcné, které vznikne zápisem do katastru nemovitostí (veřejný seznam).

§ 4 odst. 2
písm. b) ZDPH

Podle občanského zákoníku je právo stavby nehmotnou nemovitou věcí. Pro účely zákona o DPH je podřazeno pojmu „zboží“ (§ 4 odst. 2 písm. b) ZDPH), tedy právo stavby je zbožím a jako zboží je dodáváno.

§ 1240 až
§ 1256 OZ

Pozemek s právem stavby

Osoba B má právo postavit stavbu

Osoba B již postavila stavbu

Osoba povinná k dani uskuteční dodání zboží dne 25. 3. Podle vystavené faktury dne 5. 4. požaduje úhradu do 15 dnů od data vystavení faktury, tj. do 20. 4. Dne 14. 4. obdrží úplatu na účet. Pokud by částkou za uskutečněné plnění dne 25. 3. překročila osoba povinná k dani obrát 1 000 000 Kč (§ 6 odst. 1 ZDPH), pak se za období, kterým obrát překročila, považuje měsíc březen, a nikoliv duben, kdy částku skutečně obdržela.

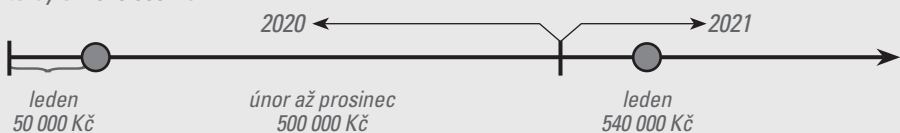
Povinnost podat žádost o registraci je k 15. 4.

Pan Nový, osoba povinná k dani, neplátce, vede daňovou evidenci, přijal zálohovou platbu dne 5. 12. 2020 ve výši 100 000 Kč. V lednu 2021 uskutečnil plnění dodání zboží a vyúčtoval za dané plnění zbývající částku 440 000 Kč. Částkou 440 000 Kč poskytovatel plnění nepřekročil obrát 1 000 000 Kč, ale částkou 540 000 Kč (tj. hodnota celkového plnění) obrát překročen byl. Do obrátu vstupuje celá částka úplat za uskutečněné plnění, která náleží plátcí, bez ohledu na zálohu poskytnutou v předchozím roce. Osoba povinná k dani požádá o registraci k dani k 15. 2. 2021. Plátcem se stává od března 2021.

Obrát za leden až prosinec 2020 byl 550 000 Kč. Za měsíc leden 2021 dosáhl obrátu 50 000 Kč. V aktuálním roce testoval pro povinnost registrace k dani měsíce únor 2020 až leden 2021. V období únor až prosinec 2020 dosáhl obrátu 500 000 Kč a v období únor 2020 až leden 2021 to bylo 1 040 000 Kč.

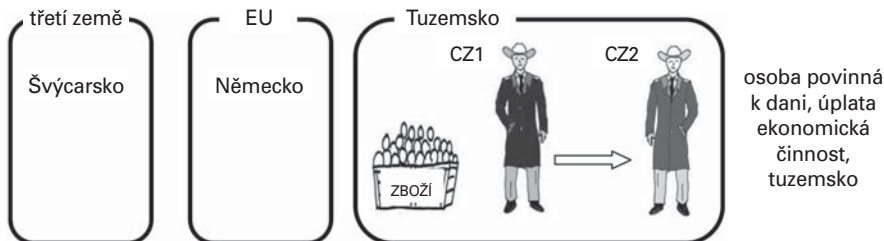
Za období únor 2020 až leden 2021 činil obrát 1 040 000 Kč.

2. PŘEDMĚT DANĚ

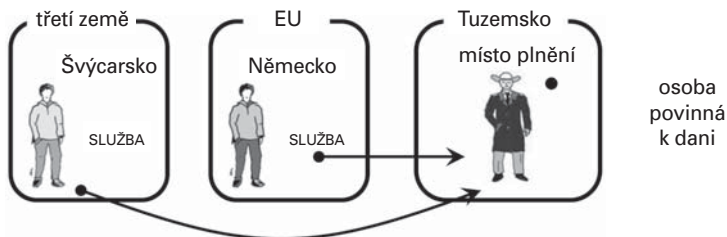
§ 2 ZDPH Zákon o DPH v ustanovení § 2 uvádí, která plnění jsou předmětem daně:

Předmětem daně je:

- › dodání zboží za úplaty osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku;

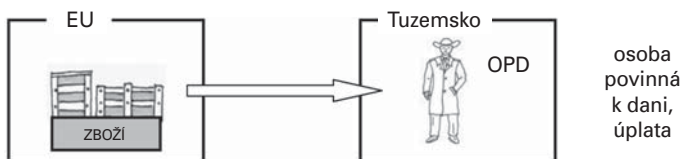

- › poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, s místem plnění v tuzemsku;

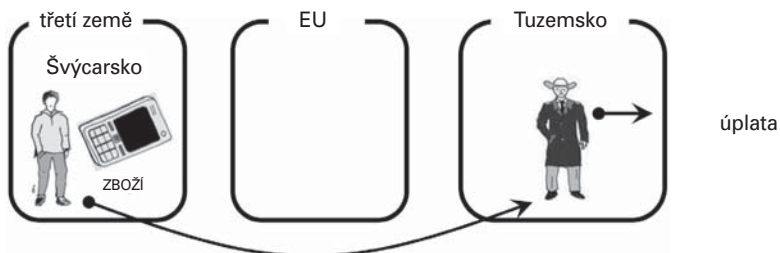
- › pořízení

1. zboží z jiného členského státu za úplatu s místem plnění v tuzemsku osobou povinnou k dani, která jedná jako taková, nebo právnickou osobou nepovinnou k dani,

2. nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani;

- › dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

nároků na odpočet daně v krácené výši v jednotlivých zdaňovacích obdobích zahrnovaných do vypořádání. Pro výpočet celkového nároku na odpočet daně v krácené výši za vypořádávané období plátce použije koeficient vypočtený z údajů o uskutečněných plněních za celé vypořádávané období (dále jen vypořádací koeficient). Vypořádání odpočtu daně plátce provede za poslední zdaňovací období vypořádávaného období.

Způsob výpočtu nároku na odpočet daně v krácené výši a vypořádání odpočtu daně

Plátce uskutečnil v roce 2020 zdanitelná plnění i osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně. Při zahájení činnosti osvobozených bez nároku na odpočet daně v měsíci květnu (zahájil pronájem bytového domu) stanovil plátce předpokládaný koeficient ve výši 85 %, který používal po celý rok 2020 jako koeficient zálohový. Po skončení roku 2020 provedl vypořádání odpočtu daně v krácené výši za všechna zdaňovací období tohoto roku.

Obecný vzorec výpočtu vypořádacího koeficientu je následující:

$$\frac{\text{ř. 1 nebo ř. 2 (základ daně)} + \text{ř. 20 až ř. 26} + \text{ř. 30 (dodání)} - \text{ř. 51 (levý sloupec)}}{\text{čitatel} + \text{ř. 50} - \text{ř. 51 (pravý sloupec)}}$$

Vypořádací koeficient plátce uvede do levého sloupce ř. 53 DAP. Do pravého sloupce uvede změnu odpočtu daně v důsledku vypořádání podle § 76 odst. 7 ZDPH. Vypočtená hodnota může být kladná, jestliže vypořádací koeficient bude vyšší, nebo záporná, když vypořádací koeficient bude nižší než zálohový koeficient. Hodnotu změny odpočtu získá plátce tak, že od hodnoty údajů třetího sloupce ř. 46 za celý kalendářní rok, kterou vynásobil vypořádacím koeficientem, odečte hodnotu z pravého sloupce ř. 52 za celý kalendářní rok.

Zálohový koeficient pro rok 2020 = 85 %.

Vypořádací koeficient za rok 2020 = 89 % (bude zálohovým koeficientem pro rok 2021).

V průběhu roku 2020 docházelo ke krácení vstupů z ř. 46 DAP zálohovým koeficientem následovně:

MĚSÍC	DAŇ NA VSTUPU KE KRÁCENÍ, Ř. 46 (KČ)	DAŇ NA VSTUPU PO ZKRÁCENÍ, Ř. 52 (KČ)
05	500 000	425 000
06	600 000	510 000
07	600 000	510 000
08	900 000	765 000
09	800 000	680 000
10	500 000	425 000
11	300 000	255 000
12	900 000	765 000
Celkem	5 100 000	4 335 000

Roční vypořádání za rok 2020

Vypočtený nárok = $5\,100 \times 0,89 = 4\,539\,000$ Kč.

Součet nároků = 4 335 000 Kč.

Vypořádání odpočtu = $4\,539\,000 - 4\,335\,000 = +204\,000$ Kč.

V posledním daňovém přiznání bude uveden rozdíl (+), o ten je větší NNO (tzn. plátce uplatní nárok na odpočet ve výši 204 000 Kč).

Vysvětlivky:

NNO – nárok na odpočet

Úprava odpočtu daně se uvádí na ř. 60 DAP, a to za poslední zdaňovací období kalendářního roku, ve kterém nastaly skutečnosti zakládající povinnost nebo možnost provést úpravu odpočtu daně.

Zákon dále stanoví výpočet úpravy odpočtu daně za příslušný kalendářní rok ve výši jedné pětiny, popř. jedné desetiny v případě staveb, jednotek a jejich technického zhodnocení a v případě pozemků podle následujícího vzorce:

Výpočet
úpravy odpočtu

$$\frac{\text{Daň na vstupu při pořízení} \times \left(\frac{\text{nárok na odpočet v roce úpravy}}{5} - \frac{\text{NNO v roce pořízení}}{10} \right)}{5}$$

§ 78a odst. 2
ZDPH

Text v závorce je ukazatelem nároku na odpočet daně:

- 0%, nemá-li plátce nárok na odpočet daně,
- 100%, má-li plátce nárok na odpočet daně v plné výši, nebo
- poměrný nebo vypořádací koeficient, má-li plátce nárok na odpočet daně pouze v částečné výši, popř. součin obou koeficientů, dojde-li k souběhu nároku na odpočet daně v poměrné výši podle § 75 ZDPH a nároku na odpočet daně v krácené výši podle § 76 ZDPH.

Plátce při pořízení dlouhodobého majetku uplatnil v roce 2020 plný nárok na odpočet daně 21 000 Kč.

V roce 2021 použil majetek pro účely odpočtu v částečné výši. Na konci roku provede plátce úpravu odpočtu daně postupem podle § 78a odst. 1 ZDPH. Koeficient podle § 76 ZDPH po vypořádání roku 2021 činí 85 %.

Výpočet:

$$\frac{21\,000 \times (85\% - 100\%)}{5} = \frac{21\,000 \times (0,85 - 1)}{5} = \frac{21\,000 \times (-0,15)}{5} = \frac{-3\,150}{5} = -630 \text{ Kč}$$

Částku 630 Kč vrátí plátce v daňovém přiznání za poslední zdaňovací období roku 2021 na ř. 60 DAP.

V případě, že by plátce používal v roce 2021 pořízený dlouhodobý majetek pro ekonomické činnosti jen ze 60 % a ze 40 % pro soukromé použití, musí nárok na odpočet ještě dále upravit:

$$\frac{21\,000 \times (85\% \times 60\% - 100\%)}{5} = \frac{21\,000 \times (0,85 \times 0,60 - 1)}{5} = \frac{21\,000 \times (-0,49)}{5} = -2\,058 \text{ Kč}$$

Částku 2 058 Kč vrátí plátce v daňovém přiznání za poslední zdaňovací období roku 2021.

Povinnost
úpravy odpočtu

Povinnost provedení úpravy odpočtu daně nastává pouze v případě, že rozdíl mezi ukazatelem nároku na odpočet daně je větší než 10 procentních bodů. Pokud je vypočtená částka úpravy daně kladná, je plátce oprávněn úpravu provést, je-li záporná, je plátce povinen úpravu provést.

Zákon řeší také případ osoby povinné k dani, kdy v době přede dnem registrace pořídí dlouhodobý majetek. Nárok na odpočet daně při změně režimu řeší § 79 ZDPH. Místo ukazatele nároku na odpočet daně ke kalendářnímu roku, v němž byl původní odpočet uplatněn nebo majetek pořízen, se použije ukazatel nároku na odpočet daně ke kalendářnímu roku, ve kterém došlo k registraci plátce.

Další ustanovení zákona uvádí, že plátce vypočtenou výši úpravy odpočtu daně ještě zkrátí, používá-li majetek pro změněné účely jen po část příslušného kalendářního roku.

6. PRAVIDLA PRO VYSTAVOVÁNÍ DAŇOVÝCH DOKLADŮ

6.1 SITUACE, KDY JE PLÁTCE POVINEN VYSTAVIT DAŇOVÝ DOKLAD

Obecně podle zákona o DPH platí, že povinnost vystavit daňový doklad vzniká u plnění uskutečněných jiným osobám povinným k dani nebo právnickým osobám nepovinným k dani (např. spolkům) s výjimkou plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet daně.

Daňové doklady sehrávají klíčovou roli při prokázání uskutečnění zdanitelného plnění a k prokázání nároku na odpočet.

Nevystavení daňového dokladu nezbavuje plátce, který uskutečnil zdanitelné plnění, povinnosti uplatnit daň na výstupu.

Daňové doklady musí mít takové náležitosti, které odpovídají poskytnutému plnění. Jiné náležitosti obsahuje daňový doklad vystavený při poskytnutí tuzemských zdanitelných plněních, jiné při poskytování plnění do Evropské unie nebo při dovozu a vývozu zboží. Plátce proto musí vystavovat daňové doklady s náležitostmi, které mu stanoví zákon o DPH.

§ 73 odst. 5
ZDPH

Ovšem je nutno uvést, že obsahová nedostatečnost daňového dokladu nemůže vést správce daně k tomu, aby nárok na odpočet plátcí neuznal. Zákon o DPH počítá s takovými případy a uvádí, že pokud doklad neobsahuje pro prokázání nároku daně všechny předepsané náležitosti daňového dokladu, lze nárok na odpočet daně prokázat jiným způsobem. To znamená, že plátce může předložit správci daně např. smlouvu k danému plnění, kde budou uvedeny chybějící údaje, přepravní doklady, dodací listy apod.

Také evropská judikatura řeší tuto problematiku a uvádí, že „samotné daňové doklady nejsou v systému DPH až tak podstatné, jejich obsahová nedostatečnost nemá za následek ztrátu nároku na odpočet daně. Stěžejní jsou reálné hospodářské skutečnosti – obchodní smlouvy. Ale správce daně má právo požadovat prokázání skutečností“.

Na druhou stranu nemůže být ani precizně vyplněný daňový doklad na plnění, které ve skutečnosti uskutečněno nebylo, a plátce neprokáže, že nastalo, uznán správcem daně pro nárok na odpočet.

§ 28 ZDPH

Daňový doklad musí být vystaven do 15 dnů ode dne, kdy vznikla povinnost přiznat daň nebo přiznat plnění. I pozdě vystavený daňový doklad je daňovým dokladem a příjemce takového dokladu má plný nárok na odpočet. Sankcím se vystavuje pouze ten, kdo daňový doklad vystavil po zákonném termínu.

V případech poskytnutí plnění do jiného členského státu je pro vystavení daňového dokladu odlišná lhůta, a sice je plátce povinen daňový doklad vystavit do 15 dnů od konce kalendářního měsíce, ve kterém daňová povinnost vznikla.

6.3 DAŇOVÉ DOKLADY

6.3.1 ZJEDNODUŠENÝ DAŇOVÝ DOKLAD

§ 30 a § 30a
ZDPH

Daňový doklad lze vystavit jako zjednodušený daňový doklad, pokud celková částka za plnění na tomto daňovém dokladu není vyšší než 10 000 Kč. Zjednodušený daňový doklad lze vystavit na hotovostní i bezhotovostní úplatu.

Daňový doklad nelze vystavit jako zjednodušený daňový doklad v případě dodání zboží do jiného členského státu, na které se vztahuje osvobození od daně s nárokem na odpočet daně, zasílání zboží do tuzemska s místem plnění v tuzemsku, uskutečnění plnění, u něhož je povinná přiznat daň osoba, pro kterou se plnění uskutečňuje (režim přenesení daňové povinnosti), nebo prodeje zboží, které je předmětem spotřební daně z tabákových výrobků, za jiné než pevné ceny pro konečného spotřebitele.

Náležitosti
zjednodušeného
daňového
dokladu

Zjednodušený daňový doklad nemusí obsahovat:

- označení osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
- daňové identifikační číslo osoby, pro kterou se plnění uskutečňuje,
- jednotkovou cenu bez daně a slevu, není-li obsažena v jednotkové ceně,
- základ daně,
- výši daně.

Neobsahuje-li zjednodušený daňový doklad výši daně, musí obsahovat částku, kterou osoba, která plnění uskutečňuje, získala nebo má získat za uskutečňované plnění celkem.

Pan Nový zakoupil v papírnictví od plátce šanony a další kancelářské potřeby v celkové hodnotě 483 Kč. Prodejce mu vystavil „paragon“, zjednodušený daňový doklad, s těmito náležitostmi:

Prodávající: Papír s. r. o.

Odběratel: (doplň kupující)

Na Nové 44

268 01 Hořovice

DIČ: CZ535525059

Označení zboží: kancelářské potřeby

Počet: 3

Cena celkem včetně DPH: 483 Kč

Sazba DPH: 21 %

Datum uskutečnění zdanitelného plnění: 20. 5. 2021

Plátce se může v praxi setkat také s dalšími zvláštními daňovými doklady, např. pokud uzavře smlouvu o nájmu věcí nemovitých nebo věcí movitých, obdrží splátkový kalendář.

6.3.2 SPLÁTKOVÝ KALENDÁŘ

§ 31 ZDPH

Splátkový kalendář je daňovým dokladem, pokud:

- obsahuje náležitosti daňového dokladu a
- tvoří součást nájemní smlouvy nebo smlouvy o nájmu podniku nebo je na něj v těchto smlouvách výslovně odkazováno.

8. OPRAVA ZÁKLADU DANĚ

§ 42 ZDPH V běžném životě podnikatele se může stát, že původně stanovená cena za uskutečněná plnění musí být opravena, pokud dojde např. k reklamaci kvality dodaného zboží a dodavatel musí poskytnout slevu z ceny, nebo dojde k vrácení celé dodávky zboží, které je zcela vadné. V takových a dalších případech, které uvádí zákon o DPH, opraví plátce základ daně a vystaví opravný daňový doklad.

Rovněž může dojít k chybnému stanovení sazby daně na poskytnuté plnění, a potom opět plátce provede opravu. Jednotlivé případy oprav si uvedeme na příkladech.

Zákon o DPH uvádí případy, při nichž se jedná o opravy vyplývající z běžných dodavatelsko-odběratelských smluv a vztahů, při nichž dochází např. ke snížení úplaty formou poskytnutí slevy po datu uskutečnění zdanitelného plnění, ke zrušení celého nebo části zdanitelného plnění, k předčasnému ukončení smlouvy o dodání zboží podle § 13 odst. 3 písm. c) ZDPH a v některých dalších případech.

8.1 PLÁTCE OPRAVÍ ZÁKLAD DANĚ

*Povinnost
provést opravu
základu daně*

V ustanovení § 42 odst. 1 ZDPH jsou uvedeny skutečnosti, které když nastanou, pak plátce opraví základ daně.

- (1) Plátce opraví základ daně, nastanou-li tyto skutečnosti:
- zrušení nebo vrácení celého nebo části zdanitelného plnění,
 - vrácení spotřební daně podle § 40 odst. 2,
 - nedojde k převodu vlastnického práva ke zboží na jeho uživatele podle § 13 odst. 3 písm. c),
 - vrácení úplaty, ze které vznikla plátcí ke dni jejího přijetí povinnost přiznat daň a jestliže se zdanitelné plnění neuskutečnilo,
 - použití úplaty, ze které vznikla plátcí ke dni jejího přijetí povinnost přiznat daň na úhradu jiného plnění, nebo
 - další skutečnosti, na jejichž základě dojde ke změně výše základu daně podle § 36 a 36a po dni uskutečnění zdanitelného plnění.

Firma Nový, s. r. o., plátce, prodala dne 20. 6. traktor plátcí za částku 600 000 Kč a 126 000 Kč DPH, celkem 726 000 Kč. Prodávající vystavil daňový doklad dne 25. 6., tento den daňový doklad odeslal a kupující jej obdržel dne 27. 6. Prodávající odvedl DPH ve výši 126 000 Kč za měsíc červen (v DAP k 25. 7.) a kupující si stejnou daň uplatnil za měsíc červen jako nárok na odpočet daně, protože již v červnu držel daňový doklad. Následně kupující zjistil v srpnu na traktoru závady, které u prodávajícího reklamoval. Obchodní partneři se dohodli dne 28. 8. na slevě ve výši 100 000 Kč plus DPH, protože kupující si sám zajistí nutné opravy. Jak se projeví tato dohoda o slevě na straně kupujícího a jak na straně prodávajícího?

Prodávající vystavil dne 29. 8. opravný daňový doklad na částku 100 000 Kč a 21 000 Kč DPH a 29. 8. také daňový doklad odeslal kupujícímu. Prodávající snížil v řádném daňovém přiznání daň na výstupu za zdaňovací období srpen na ř. 1 o částku 21 000 Kč a tuto opravu uvedl za zdaňovací období srpen do kontrolního hlášení.

Kupující zjistil částku opravy základu daně a výše daně dne 28. 8., a tudíž již za měsíc srpen musí v řádném daňovém přiznání provést opravu odpočtu daně a snížit na ř. 40 DAP nárok na odpočet o částku 21 000 Kč. Tuto opravu by provedl i v případě, že by neobdržel opravný daňový doklad (viz 4. kapitola). Tuto opravu uvede za zdaňovací období srpen také do kontrolního hlášení.

8.12.1 NEPŘÍMÉ BONUSY

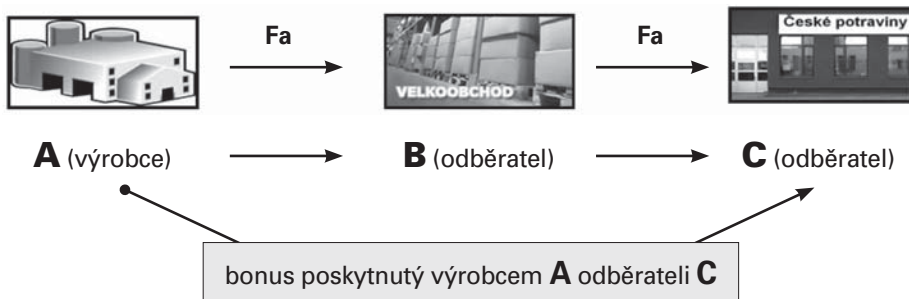
Nepřímé bonusy jsou bonusy, které nejsou poskytnuty přímému odběrateli, ale např. až konečnému spotřebiteli.

Při snížení základu daně na základě vyplacení nepřímého bonusu se v tomto případě aplikuje § 42 odst. 1 písm. f) ZDPH. Poskytovatel nepřímého bonusu musí být schopen prokázat, že snížením základu daně v důsledku jeho vyplacení nedochází k narušení neutrality systému DPH, tedy neoprávněnému snížení základu daně. Je na poskytovateli nepřímého bonusu vytvořit takový systém evidence a zajistit takové důkazní prostředky, aby toto důkazní břemeno unesl, když se rozhodl pro aplikaci takového druhu podpory prodeje.

S ohledem na skutečnost, že aplikace nepřímého bonusu nedopadá na přímého odběratele, poskytovatele bonusu, provede plátce, který nepřímý bonus poskytuje, pouze opravu v evidenci pro daňové účely.

Ustanovení § 74 ZDPH lze s ohledem na obecné vymezení § 42 ZDPH aplikovat i na příjemce nepřímého bonusu (konečného spotřebitele), pokud je plátcem a uplatnil odpočet daně u jím přijatého, nepřímým bonusem dotčeného zdanitelného plnění. Příjemce nepřímého bonusu má k dispozici veškeré informace k tomu, aby mohl opravu odpočtu daně provést, jak informaci o tom, že si uplatnil nárok na odpočet daně u přijatého zdanitelného plnění, tak informaci o tom, že si uplatnil a byl uspokojen jeho nárok na nepřímý bonus u téhož zboží. Zákon o DPH aplikaci § 74 ZDPH nepodmiňuje vlastnictvím opravného daňového dokladu od poskytovatele nepřímého bonusu. Plátce podle § 74 odst. 1 prokazuje opravu odpočtu daně nejen opravným daňovým dokladem, ale i jiným dokladem souvisejícím s opravou, popř. jiným způsobem.

Grafické znázornění nepřímých bonusů:

15. OSVOBOZENÍ POSKYTNUTÍ SLUŽEB VÁZANÝCH NA DOVOZ ZBOŽÍ A VÝVOZ ZBOŽÍ

V ustanovení § 69 ZDPH je řešena problematika služeb vázaných na dovoz zboží a vývoz zboží. Jedná se především o poskytnutí přepravních služeb při vývozu zboží nebo dovozu zboží. § 69 ZDPH

Kromě samotné přepravy zboží se dále jedná o vedlejší náklady typu nakládky, vykládky a překládky zboží, manipulace se zbožím během přepravy a rovněž i skladování dováženého či vyváženého zboží, pokud jsou důvodem skladování jednoznačně logistické služby (např. skladování z důvodu vyšší vytiženosti dopravního prostředku). Za službu vázanou na dovoz či vývoz zboží lze považovat i službu svozu zboží po území ČR do jednoho místa za účelem jeho hromadné přepravy do státu mimo území EU a rozvoz zboží, kdy dovezené a proclené zboží je rozváženo po území ČR.

Za služby vztahující se k dovozu zboží nebo vývozu zboží lze považovat i služby spočívající ve vyřizování celních formalit (celně-deklarantské služby).

Za služby vázané na dovoz zboží lze považovat v podstatě vedlejší výdaje vzniklé do prvního místa určení, které podle § 38 ZDPH vstupují do základu daně u dováženého zboží.

Poskytovatel těchto vedlejších služeb musí být schopen správci daně doložit souvislost poskytnutých služeb s dovozem či vývozem zboží.

Při poskytování těchto služeb má plátce nárok na odpočet daně u vstupů, které souvisí s následně poskytovanou osvobozenou službou podle § 69 ZDPH.

Místem plnění přepravních služeb je místo, kde se přeprava uskutečňuje. Z toho důvodu je nutno související služby posuzovat podle legislativy států, na jejichž území se uvedené služby uskutečňují. Ustanovení § 69 ZDPH tak lze aplikovat pouze na část přepravy a dalších vázaných služeb na dovoz a vývoz zboží uskutečněných na území ČR.

15.1 SLUŽBY PŘÍMO VÁZANÉ NA VÝVOZ ZBOŽÍ

Od daně s nárokem na odpočet daně jsou osvobozeny služby, které jsou objektivně vyvolány z důvodu uskutečnění vývozu zboží a přispívají k jejich skutečné realizaci. § 69 odst. 1 ZDPH

Aby byly tyto služby pro plátce osvobozeny od daně, musí existovat smluvní vztah mezi poskytovatelem služeb a vývozcem zboží. Pokud při poskytnutí přepravní služby tento smluvní vztah mezi plátcem, který poskytuje přepravní službu, a vývozcem zboží neexistuje, jedná se při poskytnutí přepravní služby o zdanitelné plnění.

Přepravní společnost, plátce A, poskytla přepravu zboží z ČR na Ukrajinu pro plátce B, který je vývozcem tohoto zboží.

Plátce A poskytl přepravu jako plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, vystavil pro plátce B daňový doklad, na kterém uvedl odkaz na osvobozené plnění.

byl celkový nadměrný odpočet ve výši 1 mil. Kč, ale správce daně řešil například fakturu ve výši 50 000 Kč, kvůli které byla celá zbývající část nadměrného odpočtu blokována spolu s ní a daňovým subjektům toto řízení způsobovalo velké finanční problémy. Finanční správa se odmítala řídit výše uvedeným nálezem s odkazem na to, že příslušné zákony jim tento postup neumožňují.

Proto byl do daňového řádu zařazen nový § 174a DR, který umožňuje správci daně vyplatit zálohu na nadměrný odpočet.

V případě, kdy tak stanoví zákon, vzniká daňovému subjektu nárok na zálohu na daňový odpočet ve výši odpovídající té části daňového odpočtu nárokovaného v jím podaném daňovém tvrzení, kterou správce daně nehodlá prověřovat v rámci zahajovaného postupu k odstranění pochybností, nebo prováděné daňové kontroly. Nárok na zálohu na daňový odpočet nevzniká, pokud by výše jednotlivé zálohy nedosáhla částky 50 000 Kč. Správce daně v souvislosti se zahájením kontrolních postupů vyrozumí daňový subjekt o výsledku posouzení podmínek pro vznik nároku na zálohu na daňový odpočet a zároveň tuto zálohu předepíše do evidence daní.

Pokud tedy dojde k naplnění podmínek pro vyplacení zálohy, správce daně ji předepíše a vyplatí. V okamžiku ukončení předmětného řízení provede správce daně vyúčtování, kde zohlední i vyplacenou zálohu. Daňový subjekt ale musí mít na paměti, že správce daně je ten, kdo bude rozhodovat, zda bude prověřovat celý nadměrný odpočet, nebo se bude soustředit pouze na část a zbývající část vyhodnotí jako tu část, kterou prověřovat nebude, a může tedy vyplatit zálohu na odpočet.

Po ukončení kontrolního postupu správce daně vydá rozhodnutí o vypořádání zálohy a určí, zda subjekt může obdržet zbytek prověřovaného odpočtu, nebo má povinnost ještě doplatit případnou neuznanou daň.

17.19 ZRUŠENÍ REGISTRACE

17.19.1 ZRUŠENÍ REGISTRACE PLÁTCE Z MOCI ÚŘEDNÍ

§ 106 ZDPH Správce daně zruší registraci plátce, pokud naplní podmínky uvedené v § 106 ZDPH. Správce daně nemá možnost volby, a tudíž ani nutnost odůvodňovat, proč se zrovna u tohoto plátce rozhodl ji zrušit a u jiného plátce, který naplnil tytéž podmínky, ji nezrušil.

Správce daně zruší registraci plátce, pokud plátce:

- přestal uskutečňovat ekonomickou činnost,
- neuskutečnil bez oznámení důvodu správci daně za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců plnění v rámci ekonomické činnosti, nebo
- uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.

Správce daně dále zruší registraci plátce, pokud závažným způsobem poruší své povinnosti vztahující se ke správě daně a současně jeho obrat nepřesáhl za 2 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců 1 mil. Kč, nebo za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců neuskutečnil zdanitelné plnění, pokud se jedná o plátce, který nemá v tuzemsku sídlo, nebo je skupinou.

Odvolání proti rozhodnutí podle § 106 odst. 1 nebo 2 ZDPH má odkladný účinek.

Příjemci Nově vzniklé vyplňte nově vzniklé příjemce (podpisující osoba – fyzická osoba)		Jednotka (s) Jméno Jméno, příj. jméno, podpisující osoba – fyzická osoba	
Datum narození 08.01.1975 V případě, že podpisující osoba je fyzická osoba, bude vyplněno buď datum narození podpisující osoby nebo v některých případech narození daňového poradce – fyzická osoba.		Existenciální úhrada osvícení daňového poradce V případě, že podpisující osoba je fyzická osoba, bude vyplněno buď datum narození podpisující osoby nebo v některých případech narození daňového poradce – fyzická osoba.	
Vytiskněte osobu oprávněnou k podpisu (je-li daňový subjekt či podpisující osoba právnickou osobou) i uvedení vztahu k právnímu subjektu (např. jednotka, pověřený pracovník atd.)			
Příjemci Nově vzniklé vyplňte nově vzniklé příjemce (podpisující osoba – fyzická osoba)		Jednotka (s) Jméno Jméno, příj. jméno, podpisující osoba – fyzická osoba	
Vztah k právnímu subjektu Podpisující osoba je fyzická osoba, která je součástí			
test:avil			
Příjemci Nově vzniklé vyplňte nově vzniklé příjemce (podpisující osoba – fyzická osoba)		Jednotka (s) Jméno Jméno, příj. jméno, podpisující osoba – fyzická osoba	
Telefon 00000000000000000000 vyplňte telefonní číslo, které si osoba chce zadat			

Vlastní kontrolní hlášení se dělí na jednotlivé části:

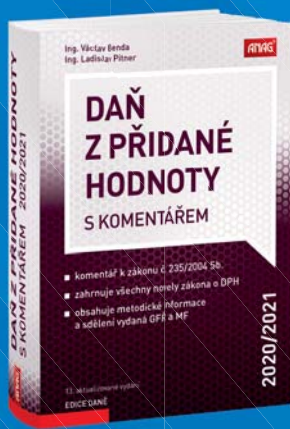
1. část A. (uskutečněná zdanitelná plnění, přijatá zdanitelná plnění podle § 24 a § 25 ZDPH od osoby neusazené),
2. část B. (přijatá zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku, u kterých uplatňuje plátce nárok na odpočet podle § 73 odst. 1 písm. a) ZDPH),
3. část C. kontrolní řádky na daňové přiznání k DPH.

Část A. Do této tabulky plátce uvádí plnění, u kterých je povinen přiznat daň a uskutečněná plnění v režimu přenesení daňové povinnosti:

A.1.	Uskutečněná zdanitelná plnění v režimu přenesení daňové povinnosti, u kterých je povinen přiznat daň příjemce zdanitelného plnění podle § 92a	ř. 25 DAP
A.2.	Přijatá zdanitelná plnění, u kterých je povinen přiznat daň příjemce dle § 108 odst. 2 a 3 (§ 24, § 25), (v případě plnění podle § 108 odst. 3 písm. b) jde o plnění přijatá od 29. 7. 2016)	ř. 3, 4, 5, 6, 9, 12, 13 DAP
A.3.	Uskutečněná plnění ve zvláštním režimu pro investiční zlato podle § 101c písm. c) bod 2	ř. 26 DAP
A.4.	Uskutečněná zdanitelná plnění a přijaté úplaty s povinností přiznat daň dle § 108 odst. 1 s hodnotou nad 10 000 Kč včetně daně a všechny provedené opravy v souvislosti s nedobytnými pohledávkami bez ohledu na limit	ř. 1, 2 DAP
A.5.	Ostatní uskutečněná zdanitelná plnění a přijaté úplaty s povinností přiznat daň dle § 108 odst. 1 s hodnotou do 10 000 Kč včetně daně, nebo plnění, u nichž nevznikla povinnost vystavit daňový doklad	ř. 1, 2 DAP

MĚSÍČNÍK
MZDOVÁ ÚČETNÍ

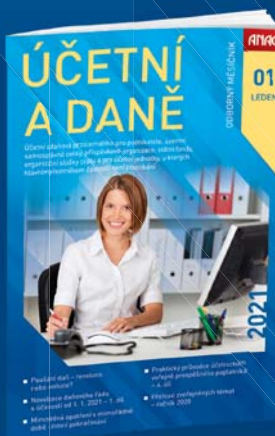
EDICE
DANĚ

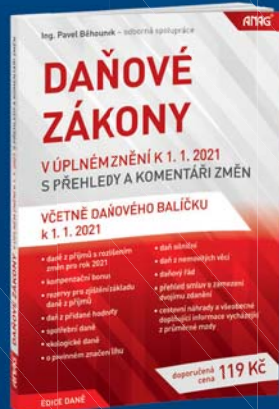
DVOUMĚSÍČNÍK
PRAKTICKÁ PERSONALISTIKA

EDICE
DANĚ

MĚSÍČNÍK
ÚČETNÍ A DANĚ

EDICE
DANĚ

9 788075 543042

Doporučená cena 699 Kč